

BIST PAY ENDEKSLERİ TEMEL KURALLARI

1. BÖLÜM: AMAÇ

BIST Pay Endeksleri, Borsa İstanbul'da işlem gören payların gruplar halinde ortak performanslarının ölçülmesi amacıyla oluşturulmuştur.

2. BÖLÜM: TANIMLAR VE GENEL KURALLAR

2.1. Piyasa Değeri

Piyasa değeri, sermayeyi temsil eden toplam pay sayısının (esas sermaye sisteminde yapılan sermaye artırımlarında sermayenin tescil ve ilanına kadar Merkezi Kayıt Kuruluşu'nda (MKK) oluşturulan geçici paylar da dahil olmak üzere) pay fiyatı ile çarpılması suretiyle hesaplanır.

2.2. Fiili Dolaşımdaki Pay Oranı

Fiili dolaşımdaki pay oranı, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından, Borsa İstanbul piyasalarında işlem gören payların halka açıklık oranlarını gösterir bir kavram olarak tanımlanmış olup, MKK tarafından hesaplanarak ilan edilir.

2.3. Fiili Dolaşımdaki Payların Katsayılı Piyasa Değeri

Fiili Dolaşımdaki Payların Katsayılı Piyasa Değeri, toplam piyasa değerinin fiili dolaşımdaki pay oranı ve katsayı ile çarpılması suretiyle hesaplanır.

2.4. A, B, C ve D Listeleri

Borsa İstanbul'da işlem gören payların SPK tarafından belirlenmiş kriterlere göre değerlendirilmesi suretiyle oluşturulan, alım satım esasları farklılaştırılmış ve farklı tedbirlerin uygulandığı listeleri ifade eder.

2.5. Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu

Kurumsal yönetim derecelendirme notu, SPK'nın "Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar Tebliği" kapsamında, SPK tarafından belirlenmiş derecelendirme kuruluşları listesinde bulunan derecelendirme kuruluşları tarafından, şirketin kurumsal yönetim ilkelerine uyumuna ilişkin olarak verilen notu ifade eder.

2.6. Döviz Kuru

T.C. Merkez Bankası tarafından ilan edilen Efektif Alış kurlarını ifade eder.

2.7. Fiyat ve Getiri Endeksleri

BIST Pay Endeksleri hem Fiyat hem de Getiri olarak hesaplanır. Fiyat Endeksi ve Getiri Endeksi arasındaki tek fark nakit temettü ödemelerinde ortaya çıkar. Nakit temettü ödemelerinde; Getiri Endeksinin bölen değerinde ödenen temettünün endekse dahil paylara ağırlıkları oranında yatırıldığı varsayımıyla düzeltme yapılırken, Fiyat Endeksinin bölen değerinde ödenen temettünün portföy dışına çıkarıldığı varsayımıyla düzeltme yapılmaz.

2.8. Ağırlıklı Ortalama Fiyat Endeksleri

Seanslık ağırlıklı ortalama fiyat kullanılarak hesaplanan endekslerdir. Hesaplama yöntemi ve içeriğinde yer alan paylar, kayda alınan son fiyat üzerinden hesaplanan endekslerle aynıdır.

2.9. Kapsam Dışı Paylar

Serbest İşlem Platformu'nda ve Gözaltı Pazarı'nda işlem gören paylar, BIST Pay Endekslerinin hiçbirine dahil edilmez. C listesinde yer alan paylar ile D listesi'nde yer alan paylardan Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem görenler BIST KOBİ Sanayi Endeksi hariç BIST Pay Endekslerinin hiçbirine dahil edilmez.

2.10. Endeksleri Hesaplamaya Başlama / Son Verme

Kapsamındaki pay sayısı sabit olan endeksler hariç olmak üzere, yeni bir endeksin hesaplanmaya başlanabilmesi için kapsamında yer alan şirket sayısının 5'e ulaşmış olması gerekir.

Hesaplanmakta olan herhangi bir endeksin kapsamındaki şirket sayısı 2'nin altına düşerse, yapılacak duyuruyu takip eden ikinci ayın ilk iş günü geçerli olacak şekilde endeksin hesaplanmasına son verilir.

2.11. Değerleme Dönemi

BIST 30, BIST 50, BIST 100 ve BIST 10 Banka endekslerinin kapsamına ilişkin yapılan periyodik gözden geçirme sırasında, değerlemede kullanılan verilerin ait olduğu dönemi ifade eder. Değerleme dönemi, işlem hacmi verileri için Kasım, Şubat, Mayıs ve Ağustos aylarının son işlem gününden geriye doğru 6 aydır.

2.12. Değerleme Günü

ENDEKS	KULLANILAN VERİ	DEĞERLEME GÜNÜ
BIST 30, BIST 50, BIST 100 ve BIST 10 Banka	Piyasa değeri ve fiili dolaşımdaki pay oranı	Kasım, Şubat, Mayıs ve Ağustos aylarının son işlem günü
BIST Temettü ve BIST Temettü 25	Piyasa değeri, fiili dolaşımdaki pay oranı ve temettü verimi	Aralık ayının son işlem günü
BIST KOBİ Sanayi	Yıllık finansal tablolar	Nisan ayının son işlem günü

2.13. Endeks Dönemi

Endekslerin kapsamına ilişkin yapılan periyodik gözden geçirme sonucunda endekslerin kapsamında yapılan dönemsel değişikliklerin geçerli olacağı dönemi ifade eder.

- a) BIST 30, BIST 50, BIST 100 ve BIST 10 Banka endeksleri için Ocak-Mart, Nisan-Haziran, Temmuz-Eylül ve Ekim-Aralık olmak üzere 4 endeks dönemi vardır.
- b) BIST Temettü ve BIST Temettü 25 endeksleri için Şubat-Ocak olarak 1 endeks dönemi vardır.
- c) BIST KOBİ Sanayi endeksi için Haziran-Mayıs olarak 1 endeks dönemi vardır.

2.14. Dönemsel Değişikliklerin İlanı

BIST 30, BIST 50, BIST 100, BIST 10 Banka, BIST Temettü, BIST Temettü 25 ve BIST KOBİ Sanayi endekslerinin kapsamında dönemsel olarak yapılacak değişiklikler, ilgili endeks dönemi başından en az 10 gün önce ilan edilir.

2.15. Endekslerin Hesaplanma ve Yayım Saatleri

Fiyat Endeksleri seanslar süresince her 10 saniyede bir hesaplanır ve eşanlı olarak yayımlanır. Getiri Endeksleri ise her seansın sonunda bir kez hesaplanır ve yayımlanır.

2.16. Veri Hassasiyetleri

	VERİ HASSASİYETLERİ
Endeks Değerleri	Tam sayıdan sonra 2 hane
Endeks Bölen Değerleri	Tam sayıdan sonra 8 hane
Fiili Dolaşımdaki Pay Oranları FDPO (%)	FDPO < % 1 ise tam sayıdan sonra 2 hane, FDPO >= % 1 ise tam sayı
Katsayı	Tam sayıdan sonra 12 hane

2.17. Temettü Verimi

$$\text{Temettü Verimi}_i = \frac{\text{Ödenen Temettü}_i - \text{Sermaye Artırım Tutarı}_i}{\text{Piyasa Değeri}_i}$$

Temettü Verimi_i: “i” şirketinin Değerleme Günü itibariyle hesaplanan temettü verimini

Ödenen Temettü_i: “i” şirketinin içinde bulunduğu mali dönemde ödediği toplam brüt nakit temettü tutarını

Sermaye Artırım Tutarı_i: “i” şirketinin içinde bulunduğu mali dönemde ortaklara rüçhan hakkı kullandırarak yaptığı bedelli sermaye artırım tutarı ile rüçhan hakkı kullandırma fiyatının çarpılması sonucunda elde edilen tutarların toplamını

Piyasa Değeri_i: “i” şirketinin Değerleme Günü piyasa değerini ifade eder.

2.18 Katsayı

Payın endeks içindeki ağırlığını ayarlamaya yarayan 0'dan büyük, 1'den küçük veya 1'e eşit bir sayıdır. Payın endekste ağırlığı, fiili dolaşımda bulunan kısmının piyasa değeri ile belirlenmesi durumunda katsayı 1'e eşittir. Sınırlama yapılan ve payların endeks içindeki ağırlığı özel olarak belirlenen endekslerde, payın fiili dolaşımda bulunan kısmının piyasa değeri bu katsayı ile çarpılarak dikkate alınmaktadır.

2.19 Sınırlama Oranı

Sınırlama oranı, payın endeks içindeki ağırlığını sınırlayan orandır. Farklı endeksler için farklı sınırlama oranları belirlenebilir.

Sınırlama uygulanan endeksler ve sınırlama oranları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

ENDEKS	SINIRLAMA ORANI
BIST 30 Ağırlık Sınırlamalı	%10
BIST 100 Ağırlık Sınırlamalı	%10
BIST Halka Arz	%20

2.20 Sınırlama Yöntemi

Sınırlamada aşağıdaki yöntem uygulanır.

Endekslerin kapsamında değişiklik olduğunda sınırlama yapılmadan endeks kapsamında yer alan payların ağırlıkları kontrol edilir, ağırlığı sınırlama oranından büyük olan pay varsa, sınırlama oranına çekilir.

Kapsamında yer alan paylar periyodik olarak gözden geçirilen endekslerde, endeks dönemi başında, varsa endeks kapsamındaki değişiklikler yapıldıktan sonra sınırlama yapılmadan payların ağırlıkları incelenir. Ağırlığı sınırlama oranından büyük olan pay varsa, sınırlama oranına çekilir.

3. BÖLÜM: HESAPLANAN ENDEKSLER

3.1. BIST 100 Endeksi

Borsa İstanbul Pay Piyasası için temel endeks olarak kullanılmaktadır. Ulusal Pazar'da işlem gören şirketlerle, Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları arasından seçilen 100 paydan oluşmakta olup, BIST 30 ve BIST 50 endekslerine dahil payları da kapsar.

3.2. BIST 50 Endeksi

Ulusal Pazar'da işlem gören şirketlerle, Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları arasından seçilen 50 paydan oluşmakta olup, BIST 30 endeksine dahil payları da kapsar.

3.3. BIST 30 Endeksi

Ulusal Pazar’da işlem gören şirketlerle, Kurumsal Ürünler Pazarı’nda işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları arasından seçilen 30 paydan oluşur.

3.4. BIST 10 Banka Endeksi

Ulusal Pazar’da işlem gören bankalar arasından seçilen 10 paydan oluşur.

3.5. BIST 100-30 Endeksi

BIST 100 Endeksine dahil olup, BIST 30 Endeksinde yer almayan 70 paydan oluşur.

3.6. BIST Kurumsal Yönetim Endeksi

Borsa İstanbul pazarlarında işlem gören ve belirlenmiş asgari kurumsal yönetim derecelendirme notuna sahip olan şirketlerin paylarından oluşur.

3.7. BIST Tüm Endeksi

Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları hariç olmak üzere, Borsa İstanbul pazarlarında işlem gören şirketlerin paylarından oluşur.

3.8. BIST Tüm-100 Endeksi

BIST Tüm Endeksine dahil olup, BIST 100 Endeksinde yer almayan paylardan oluşur.

3.9. Sektör Endeksleri ve Alt Sektör Endeksleri

Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları hariç olmak üzere, Borsa İstanbul pazarlarında işlem gören şirketlerin paylarından oluşur.

3.10. BIST Ulusal Endeksi

Ulusal Pazar’da işlem gören şirketlerin paylarından oluşur.

3.11. BIST İkinci Ulusal Endeksi

İkinci Ulusal Pazar’da işlem gören şirketlerin paylarından oluşur.

3.12. BIST Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları Endeksi

Borsa İstanbul pazarlarında işlem gören menkul kıymet yatırım ortaklıklarının paylarından oluşur.

3.13. BIST Şehir Endeksleri

Borsa İstanbul pazarlarında işlem gören ve ana üretim/hizmet faaliyetlerinin gerçekleştiği ya da şirket merkezinin bulunduğu şehre göre gruplandırılmış paylardan oluşur. Holdingler hariç mali sektörde faaliyet gösteren şirketler ile perakende ticaret sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin payları kapsam dışındadır.

3.14. BIST Temettü Endeksi

Ulusal Pazar ve İkinci Ulusal Pazar'da işlem gören şirketlerle, Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları arasından seçilen ve son 3 yılda nakit temettü dağıtan şirketlerin paylarından oluşur.

3.15. BIST Temettü 25 Endeksi

BIST Temettü Endeksinde yer alan ve değerlendirme günü itibariyle temettü verimlerine göre büyükten küçüğe doğru yapılan sıralamada ilk 2/3'lük dilimde yer alan ve fiili dolaşımda bulunan kısmının piyasa değeri en büyük olan 25 paydan oluşur.

3.16. BIST Halka Arz Endeksi

Halka arz edilerek, Ulusal Pazar ve İkinci Ulusal Pazar'da işlem görmeye başlayan şirketler ile Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem görmeye başlayan gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının paylarından oluşur.

3.17. BIST KOBİ Sanayi Endeksi

Ulusal Pazar, İkinci Ulusal Pazar ve Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem gören sanayi şirketlerinden, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili yönetmeliğindeki KOBİ tanımında yer alan çalışan sayısı hariç, yıllık net satış hasılatı veya mali bilanço büyüklüğü şartlarından herhangi birisini sağlayanların paylarından oluşur.

4. BÖLÜM: HESAPLAMA YÖNTEMİ VE DÜZELTME

4.1. Endekslerin hesaplanmasında kayda alınan en son fiyatlar kullanılır.

4.2. Endeksler, kapsamlarında bulunan payların fiili dolaşımda bulunan kısmının piyasa değerleri ile ağırlıklı olarak hesaplanır.

Endekslerin hesaplanmasında aşağıdaki formül kullanılır:

$$E_t = \frac{\sum_{i=1}^n F_{it} * N_{it} * H_{it} * K_{it}}{B_t}$$

E_t = Endeksin t zamandaki değeri

n = Endekse dahil olan pay (şirket) sayısı

F_{it} = "i" nci payın t zamandaki fiyatı

N_{it} = "i" nci payın t zamandaki toplam sayısı

H_{it} = "i" nci payın t zamandaki endeks hesaplamasında kullanılan fiili dolaşımda bulunan kısmının toplam pay sayısına oranı

K_{it} = "i" nci payın t zamandaki katsayısı

B_t = Endeksin t zamandaki bölen değeri

4.3. Endekslerde Düzeltme:

Madde 4.4'te sayılan durumlar nedeniyle endeks formülünün payında değişiklik meydana gelmesi halinde, endekslerin bölen değerinde düzeltme yapılarak devamlılık sağlanır.

Endekslerin düzeltilmiş bölen değeri aşağıdaki formül ile hesaplanır:

$$B_{t+1} = \left(1 + \frac{\Delta PD}{PD_t} \right) * B_t$$

B_{t+1} = t+1 gününde kullanılacak düzeltilmiş bölen değer

ΔPD = Madde 4.4'te tanımlanan durumlar nedeniyle payların fiili dolaşımda bulunan kısmının katsayılı piyasa değerinde meydana gelen toplam değişiklik

PD_t = "t" günü endeks kapsamındaki payların fiili dolaşımda bulunan kısmının katsayılı toplam piyasa değeri

B_t = "t" günü bölen değeri

İşlem gören şirketlerin sermaye artırımı ve/veya temettü ödemelerinin Türk Lirasından farklı bir para birimi cinsinden gerçekleştirilmesi halinde, endekslerin bölen değerinin düzeltilmesinde, ilgili işlemin başlangıç tarihinden bir önceki iş gününe ait döviz kuru kullanılarak Türk Lirasına çevrilen tutarlar kullanılır.

4.4. Endekslerin bölen değerinde düzeltme yapılmasını gerektiren durumlar ve düzeltmenin yapılma zamanları:

Şirketlerin bildirimlerine dayanılarak endekslerde düzeltme yapılması gereken faaliyet türleri ile ilgili olarak, ilgili bildirimin söz konusu faaliyetin gerçekleşme tarihinden bir önceki iş günü en geç saat 16:30'a kadar (yarım gün ise en geç saat 12:00'a kadar) Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) yayımlanmış olması gerekir. Aksi takdirde ilgili düzeltme, bildirimin KAP'ta yayımlandığı günü takip eden ikinci iş günü geçerli olacak şekilde yapılır.

Bir sonraki iş günü başlayacak şirket faaliyetlerine ilişkin liste, her gün saat 16:30 itibarıyla kesinleştirilerek KAP'ta ve Borsa İstanbul'un Türkçe ve İngilizce internet sitesinde ilan edilir.

Nakit temettü ödemesi dışındaki bütün düzeltmeler hem fiyat hem de getiri endekslerinde yapılır.

a) Nakit temettü ödemesi:

Düzeltilme temettü ödemeye başlama tarihinde, net temettü tutarı dikkate alınarak sadece getiri endekslerinde yapılır.

b) Rüçhan hakkı kullanılarak nakit karşılığı sermaye artırımı:

- i) Payın hem en son ağırlıklı ortalama fiyatı, hem de temettü ve bedelsiz hakkı kullanılmış olarak hesaplanan fiyatı rüçhan hakkı kullandırma fiyatına eşit veya daha yüksekse:

Düzeltilme, rüçhan hakkı kullanımı başlama tarihinde geçerli olacak şekilde yapılır.

- ii) Payın en son ağırlıklı ortalama fiyatı ve/veya temettü ve bedelsiz hakkı kullanılmış olarak hesaplanan fiyatı rüçhan hakkı kullandırma fiyatının altındaysa:

Bedelli artırım tutarına ilişkin düzeltme, rüçhan hakkı kullanımı ve kalan payların Birincil Piyasa'da satışını müteakip sermaye artırım sürecinin tamamlandığının KAP'ta yayımlandığı günü takip eden iş günü geçerli olacak şekilde yapılır.

- c) Rüçhan hakkı kullanılmayarak nakit karşılığı sermaye artırımı:

- i) Artırılan sermayeyi temsil eden payların tahsisli olarak satılması halinde düzeltme, satış işleminin bitiş tarihini takip eden iş günü geçerli olacak şekilde yapılır.
- ii) Artırılan sermayeyi temsil eden payların halka arz edilmesi halinde düzeltme, satış işleminin bitiş tarihini takip eden dördüncü iş günü geçerli olacak şekilde yapılır.

- ç) Endekslere yeni pay alınması:

Düzeltilme, yeni payın endekslere alındığı gün geçerli olacak şekilde yapılır.

- d) Endekslerden pay çıkarılması:

Düzeltilme, payın endekslerden çıkarıldığı gün geçerli olacak şekilde yapılır.

- e) Fiili dolaşımdaki pay oranının değişmesi:

MKK tarafından haftanın son iş günü için ilan edilen fiili dolaşımdaki pay oranlarındaki değişimler takip edilerek, sermaye artırımı süreci nedeniyle meydana gelenler dışında diğer nedenlerle oluşan değişimlerin büyüklüğüne bakılır.

Fiili dolaşımdaki pay oranı;

- %50 ve daha küçükse ve oranda 5 puan veya daha fazla bir değişim varsa,

- %50'den daha büyükse ve oranda 10 puan veya daha fazla bir değişim varsa

düzeltilme, takip eden haftanın üçüncü iş günü geçerli olacak şekilde yapılır. İki veya daha az iş gününden oluşan haftalar için fiili dolaşımdaki pay oranı değişikliği yapılmaz. ğ ve h maddelerine göre pay sayısının değiştirilmesi durumunda fiili dolaşımdaki pay oranı da MKK tarafından açıklanan son veri dikkate alınarak değiştirilir.

Ortakların sahip olduğu payların, halka arz edilmesi halinde satış işleminin bitiş tarihini takip eden dördüncü iş günü geçerli olacak şekilde fiili dolaşımdaki pay oranı değişikliği yapılır.

Gerekli görülmesi halinde Borsa İstanbul Genel Müdürlük kararı ile fiili dolaşımdaki pay oranlarında değişiklik yapılabilir.

f) Şirketlerin birleşmesi:

Düzeltilme, birleşme nedeniyle ihraç edilen kaydi payların dağıtım tarihinde geçerli olacak şekilde yapılır.

g) Şirketin bölünmesi:

Düzeltilme, bölünme nedeniyle ihraç edilen kaydi payların dağıtım tarihinde geçerli olacak şekilde yapılır.

ğ) Halka arzlarda satışa hazır bekletilen payların satışı:

Düzeltilme, satışa ilişkin KAP'ta yayımlanan bildirim dikkate alınarak, satışın yapıldığı ayı takip eden ayın dördüncü iş günü geçerli olacak şekilde yapılır.

h) Birden fazla payı ayrı sıralarda işlem gören şirketlerde işlem gören payların sayısını değiştiren pay dönüşümü:

Düzeltilme, pay dönüşümünün yapıldığına ilişkin açıklamanın KAP'ta yayımlandığı günü takip eden iş günü geçerli olacak şekilde yapılır.

4.5. Hesaplanmış endeks değerlerinde geriye dönük düzeltme:

Eş anlı hesaplanarak ilan edilmiş olan endeks değerlerinde geriye dönük düzeltme yapılmaz. Seanslar sonunda hesaplanarak ilan edilmiş olan endeks değerlerinde geriye dönük düzeltme ise ancak Borsa İstanbul Genel Müdürlük kararı ile yapılabilir.

4.6. Hesaplanmış endeks değerlerinin yabancı para cinsinden gösterimi:

Çeşitli ülkelerdeki borsaların veya alternatif yatırım araçlarının performanslarının birbirleriyle anlamlı bir şekilde karşılaştırılabilmesini teminen, fiyat ve getiri endeksleri için ayrı ayrı olmak üzere, bütün BIST Pay Endekslerinin seans sonu değerleri, ABD Doları ve Euro bazında da hesaplanarak günlük olarak Borsa İstanbul'un internet sitesinde ilan edilir.

Endekslerin yabancı para birimi cinsinden hesaplanmasında aşağıdaki formül kullanılır:

$$EY_t = \frac{(E_t / K_t)}{(E_b / K_b)} * EY_b$$

E_t = "t" günü endeks değeri

K_t = "t" günü döviz kuru

E_b = Endeksin başlangıç tarihindeki değeri

K_b = Endeksin başlangıç tarihindeki döviz kuru

EY_t = Endeksin yabancı para cinsinden t zamandaki değeri

EY_b = Endeksin yabancı para cinsinden başlangıç değeri

5. BÖLÜM: PAYLARIN SEÇİMİ/ENDEKSLERE ALINMA KRİTERLERİ

5.1. BIST 30, BIST 50, BIST 100 ve BIST 10 Banka endeksleri:

- a) Payların endekslere alınabilmesi için değerlendirme dönemi sonu itibarıyla A veya B Listesinde yer almaları şarttır. C veya D Listesinde yer alan paylar endekslere dahil edilmez.
- b) BIST 30, BIST 50 ve BIST 100 endekslerinin kompozisyonu Ulusal Pazar'da işlem gören şirketlerle, Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının paylarından, BIST 10 Banka Endeksinin kompozisyonu ise Ulusal Pazar'da işlem gören bankaların paylarından oluşturulur.
- c) Payların endekslere alınabilmesi için, değerlendirme dönemleri sonu itibarıyla Borsa İstanbul'da en az 60 gün süreyle işlem görmesi şarttır. Madde 7.5 veya 7.6 uyarınca endekslere dahil edilen paylar için 60 gün süreyle işlem görme şartı aranmaz.
- ç) Birden fazla grup payı ayrı sıralarda işlem gören şirketlerin, sadece bir grup payı endekslere dahil edilir.
- d) Endekslerde yer alacak payların seçimi aşağıdaki gibi yapılır.
 - i. Paylar, değerlendirme dönemi sonu itibarıyla fiili dolaşımda bulunan kısmının piyasa değerlerine göre büyükten küçüğe doğru sıralanır.
 - ii. Paylar, değerlendirme dönemindeki günlük ortalama işlem hacimlerine göre büyükten küçüğe doğru sıralanır. Günlük ortalama işlem hacimlerinin hesabında sadece özellik kodu "E" olan normal emir işlemleri ile payların işlem gördüğü gün sayıları esas alınır.
 - iii. Nihai sıralama aşağıda açıklandığı şekilde yapılır:

Her iki listede; birinci sırada yer alan pay varsa nihai listede ilk sıraya konur. Her iki listede; birinci sırada yer alan pay yoksa, ilk iki sıra içinde yer alan pay olup olmadığına bakılır. Nihai listede ilk sırada yer alacak pay belirleninceye kadar bu işlemler tekrarlanır. Nihai listede ilk sıraya konulacak payın belirlenmesinden sonra yukarıdaki işlem takip eden sıralar için tekrar edilir. Her iki listede ilk n sıra içinde olma şartını sağlayan iki payın bulunması halinde piyasa değeri büyük olan nihai listede daha üst sıraya konur.
 - iv. Yapılan nihai sıralamada en üst sırada yer alan paylardan başlanarak ve 6. bölümde açıklanan endekslere alınmak veya çıkarılmak için gereken üst ve alt sıralar da gözetilmek suretiyle endekslere seçim yapılır.

5.2. Kurumsal Yönetim Endeksi:

- a) Şirketlerin paylarının Kurumsal Yönetim Endeksi kapsamına alınabilmesi için gereken asgari Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu 10 üzerinden 7, her bir ana başlık itibarıyla 10 üzerinden 6,5 olarak belirlenmiştir.
- b) Derecelendirme notunun derecelendirme yaptırmak isteyen şirketin talebi nedeniyle verilmesi ve yıllık olarak yenilenmesi şarttır.
- c) Birden fazla derecelendirme kuruluşundan alınan derecelendirme notlarından en son bildirilen derecelendirme notu dikkate alınır. Bu derecelendirme kuruluşlarından herhangi birisinin derecelendirme sözleşmesi herhangi bir nedenle sona erdiğinde veya derecelendirme kuruluşunun SPK tarafından “Derecelendirme Kuruluşları Listesi”nden çıkarılması halinde diğer derecelendirme kuruluşu tarafından verilen not dikkate alınır.
- ç) Asgari derecelendirme notu şartını sağlayan şirketlerin payları, derecelendirme notunun KAP’ta yayımlandığı günü takip eden iş gününde endekse alınır. (KAP’ta yarım günlerde saat 12:00, diğer günlerde saat 16:30’dan sonra yayımlanan bildirimler bir sonraki iş günü yayımlanmış kabul edilir.)

5.3. Şehir Endeksleri:

- a) Üretim faaliyetinde bulunan şirketlerin üretimlerinin en az %50’sinin gerçekleştiği şehir, hizmet şirketlerinin faaliyet gelirlerinin en az %50’sinin elde edildiği şehir, üretimin/faaliyet gelirinin en az %50’sinin gerçekleştiği/elde edildiği bir şehir bulunmuyorsa şirket merkezinin bulunduğu şehir dikkate alınır.
Haberleşme ve inşaat sektöründe faaliyet gösteren şirketler ile holdingler için şirket merkezinin bulunduğu şehir dikkate alınır.
- b) Holdingler hariç mali sektörde yer alan şirketler ile perakende ticaret sektöründe faaliyet gösteren şirketler kapsam dışındadır.
- c) Şirket paylarının endeks kapsamına alınabilmesi için, öncelikle şirketin faaliyet konusunun şehir endekslerinin kapsamına giriyor olması, aynı zamanda da kapsamına girdiği şehir için bir endeks hesaplanıyor/hesaplanabiliyor olması gerekir.

5.4. BIST Temettü Endeksi:

- a) Ulusal Pazar ve İkinci Ulusal Pazar’da işlem gören şirketler ile Kurumsal Ürünler Pazarı’nda işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının payları arasından seçilir.
- b) Değerleme günü itibarıyla, şirketlerin son 3 mali yılına ilişkin olarak SPK Mevzuatına göre hazırlanan yıllık finansal tablolarında Net Karı bulunan şirketlerden, bu yılları takip eden mali yıl içinde ortaklara ödenen brüt nakit temettü tutarından, aynı mali yıl içinde ortaklara rüçhan hakkı kullandırılarak yapılan bedelli sermaye artırım tutarının (sermaye artırım tutarı ile rüçhan hakkı kullandırma fiyatının çarpılmasıyla bulunan toplam tutar) çıkarılması suretiyle

hesaplanan ortaklara dağıtılan temettü tutarı pozitif olan şirketler endekse dahil edilir.

- c) Ödenen temettüler belirlenirken, şirketin Borsa'da işlem görmeye başladıktan sonra dağıttığı temettüler dikkate alınır.
- ç) Değerleme günü itibariyle KAP'ta yayımlanmış olan en son finansal tablosundan geriye doğru 12 aylık dönemde zararı olan şirketler endekste yer almaz.

5.5. BIST Temettü 25 Endeksi:

- a) BIST Temettü Endeksine dahil olan şirketler arasından seçilir.
- b) BIST Temettü Endeksinde yer alan paylar temettü verimine göre büyükten küçüğe sıralanarak ilk 2/3'lük dilimde yer alan paylar belirlenir.
- c) Belirlenen paylar, fiili dolaşımda bulunan kısmının piyasa değerine göre büyükten küçüğe doğru sıralanarak en üst sırada yer alan paydan başlanarak endekse seçim yapılır.

Birden fazla grup payı ayrı sıralarda işlem gören şirketlerin, sadece bir grup payı endekse dahil edilir.

- ç) (c) bendine göre yapılan sıralamada 25'den az pay bulunması durumunda, sıralamaya giremeyen paylar temettü verimlerine göre büyükten küçüğe doğru sıralanır. Sıralamada en üst sırada yer alan paydan başlanarak, birden fazla grup payı ayrı sıralarda işlem gören şirketlerin, sadece bir grup payı endekse dahil edilecek şekilde, endekste ki pay sayısı 25'i bulana kadar endekse seçim yapılır.

5.6. BIST Halka Arz Endeksi:

- a) Halka arz edilerek, Ulusal Pazar ve İkinci Ulusal Pazar'da işlem görmeye başlayan şirketler ile Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem görmeye başlayan gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının payları, işlem görmeye başladığı ilk gün BIST Halka Arz Endeksi kapsamına alınır ve 2 yıl endeks kapsamında kalır.
- b) Endeks kapsamında yer alan şirket sayısının 5'in altına inmesi durumunda, süresi dolan şirket, endeks kapsamına yeni bir şirket alınıncaya kadar kapsamda kalmaya devam eder. Bu istisnaya göre endeks kapsamında kalmaya devam eden şirketler, endeks kapsamına yeni bir şirket alındığında bekleme süreleri dikkate alınarak sırayla endeksten çıkarılır.
- c) Endeks kapsamından 7.1'de belirtilen sebeplerle çıkarılan payların, bu sebeplerin ortadan kalkmasıyla yeniden endeks kapsamına alınması halinde, 2 yıllık sürenin hesabında pazarının kapalı kaldığı günler ile C veya D listesi ve Gözaltı Pazarı'nda işlem gördüğü günler de dikkate alınır.

5.7. BIST KOBİ Sanayi Endeksi:

Değerleme günü itibariyle Ulusal Pazar, İkinci Ulusal Pazar ve Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem gören şirketlerden, KAP'ta yayımlanmış en son yıllık finansal tablolarına göre, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili yönetmeliğindeki KOBİ tanımında yer alan yıllık net satış hasılatı veya mali bilanço büyüklüğü şartlarından herhangi birisini taşıyan sanayi şirketleri endekse dahil edilir.

6. BÖLÜM: ENDEKSLERİN KAPSAMINDAKİ PAYLARDA DÖNEMSEL DEĞİŞİKLİKLER

BIST 30, BIST 50, BIST 100, BIST 10 Banka ve BIST Temettü 25 endeksleri kapsamındaki paylarda aşağıdaki esaslara göre dönemsel değişiklikler yapılır:

Endeks kapsamında olmayan bir payın endekse girebilmesi için, değerleme dönemi verileri ile bir sonraki endeks dönemi için yapılan çalışma sonucunda oluşturulan nihai sıralamada belirli bir üst sıraya veya üzerine çıkması, endeks kapsamındaki bir payın endeksten çıkarılabilmesi için ise nihai sıralamada belirli bir alt sıranın altına düşmesi gerekir.

Belirlenmiş üst ve alt sıralar endeks bazında aşağıdaki gibidir:

BIST 30 Endeksi için 25. ve 35. sıralar,

BIST 50 Endeksi için 45. ve 55. sıralar,

BIST 100 Endeksi için 90. ve 110. sıralar,

BIST 10 Banka Endeksi için 8. ve 12. sıralar.

Yapılan nihai sıralamada;

- a) Belirlenmiş üst sıraya veya daha yukarıya çıkan ve endekste olmayan paylar kapsama alınır.
- b) Belirlenmiş alt sıradan daha aşağıya inen ve endekste olan paylar endeks kapsamından çıkarılır.
- c) Belirlenmiş üst sıraya veya daha yukarıya çıkan pay sayısının, belirlenmiş alt sıradan daha aşağıya inen pay sayısından fazla olması halinde, belirlenmiş alt sıradaki paydan başlanarak giren-çıkan pay sayısının eşitliği sağlanıncaya kadar daha üst sıralarda yer alan gerekli sayıda pay endeks kapsamından çıkarılır.
- ç) Belirlenmiş alt sıradan daha aşağıya inen pay sayısının, belirlenmiş üst sıraya veya daha yukarıya çıkan pay sayısından fazla olması halinde, belirlenmiş üst sıranın bir altındaki sırada yer alan paydan başlanarak giren-çıkan pay sayısının eşitliği sağlanıncaya kadar daha alt sıralarda yer alan gerekli sayıda pay endeks kapsamına alınır.
- d) Endekslerin kapsamında endeks dönemleri içinde olabilecek değişikliklerde kullanılmak üzere; BIST 30 için 2, BIST 50 için 3, BIST 100 için 5, BIST 10

Banka için 2 ve BIST Temettü 25 için 5 pay yedek olarak seçilir ve dönemsel değişikliklerle birlikte ilan edilir.

7. BÖLÜM: ENDEKSLERİN KAPSAMINDAKİ PAYLARDA DÖNEMSEL OLMAYAN DEĞİŞİKLİKLER

Şirketlerin bildirimlerine dayanılarak endekslerin kapsamında değişiklik yapılması gereken durumlarda, ilgili bildirimin gerçekleşme tarihinden bir önceki iş günü en geç saat 16:30'a kadar (yarım gün ise en geç saat 12:00'a kadar) KAP'ta yayımlanmış olması gerekir. Aksi takdirde ilgili değişiklik, bildirimin KAP'ta yayımlandığı günü takip eden ikinci iş günü geçerli olacak şekilde yapılır.

- 7.1. Pazarları kesin olarak kapatılan paylar, ilave halka arz nedeniyle kapatılanlar hariç pazarları kesintisiz 5 iş gününden fazla süre için kapatılan paylar ile bulunduğu pazardan Gözaltı Pazarı'na alınan paylar, kapatma veya geçiş işleminin gerçekleştiği gün geçerli olacak şekilde kapsamında oldukları tüm endekslerden çıkarılır. BIST 30, BIST 50, BIST 100, BIST 10 Banka ve BIST Temettü 25 endekslerinden çıkarılan payların yerlerine yedek paylar alınır.
- 7.2. Bulunduğu pazardan Gözaltı Pazarı hariç başka bir pazara alınan paylar, geçiş işleminin gerçekleştiği gün geçerli olacak şekilde eski pazarına ait endeksten çıkarılarak yeni alındığı pazara ait endekse dahil edilir. Bu kapsamda BIST 30, BIST 50, BIST 100 ve BIST 10 Banka endekslerinden çıkarılan payların yerlerine yedek paylar alınır.
- 7.3. A, B, C ve D listeleri arasındaki geçişlerde, "2.9 Kapsam Dışı Paylar" maddesine uygun endeks değişiklikleri geçiş işleminin gerçekleştiği gün geçerli olacak şekilde yapılır. BIST 30, BIST 50, BIST 100, BIST 10 Banka ve BIST Temettü 25 endekslerinden çıkarılan payların yerlerine yedek paylar alınır.
- 7.4. Endeks kapsamından 7.1 ve 7.3'de belirtilen sebeplerle çıkarılan paylar, çıkarıldığı dönem tamamlanana kadar BIST 30, BIST 50, BIST 100, BIST 10 Banka ve BIST Temettü 25 endekslerine yeniden alınmaz. Pazarları geçici olarak kapatılan paylar tekrar işlem görmeye başladığı gün geçerli olacak şekilde, ilgili diğer endekslere yeniden alınır.
- 7.5. İlk defa işlem görmeye başlayan paylar, BIST 30, BIST 50, BIST 100, BIST 10 Banka, BIST Temettü, BIST Temettü 25 ve BIST KOBİ Sanayi endeksleri dışında, kapsamına girdiği diğer tüm endekslere işlem görmeye başladığı gün geçerli olacak şekilde dahil edilir.
- 7.6. Bir şirketin veya bankanın paylarının halka arz edilen kısmının piyasa değeri halka arzın bitiş tarihi itibarıyla;
 - 1 milyar TL'den veya Ulusal Pazar'daki fiili dolaşımdaki payların toplam piyasa değerinin %1'inden daha büyükse ve
 - BIST 30 Endeksi kapsamında bulunan payların fiili dolaşımda bulunan kısmının piyasa değeri en küçük olanından daha büyükse,

işlem gördüğü 5. iş günü geçerli olacak şekilde, BIST 30, BIST 50 ve BIST 100 endeksleri kapsamındaki fiili dolaşımda bulunan kısmının piyasa değeri en küçük olan payın yerine endekslere alınır.

- 7.7. Bir bankanın paylarının halka arz edilen kısmının piyasa değeri halka arzın bitiş tarihi itibarıyla;
- 1 milyar TL'den veya Ulusal Pazar'daki fiili dolaşımdaki payların toplam piyasa değerinin %1'inden daha büyükse ve
 - BIST 10 Banka Endeksi kapsamında bulunan payların fiili dolaşımda bulunan kısmının piyasa değeri en küçük olanından daha büyükse,
- işlem gördüğü 5. iş günü geçerli olacak şekilde, BIST 10 Banka Endeksi kapsamındaki fiili dolaşımda bulunan kısmının piyasa değeri en küçük olan payın yerine endekse alınır.
- 7.8. Sektör değişikliğine neden olacak şekilde faaliyet konusu değişen şirketler, yeni faaliyetlerinin fiilen başladığına ilişkin bildirim KAP'ta yayımlandığı haftayı izleyen haftanın ilk iş günü geçerli olacak şekilde eski sektör endekslerinden çıkarılarak yeni sektör endekslerine alınır.
- 7.9. BIST Şehir Endeksi kapsamında yer alan şirketin üretim/faaliyet/idare merkezinin değişmesi, faaliyet konusu bakımından endeks kapsamı dışına çıkması durumlarında şirketin payları, değişikliğin fiilen gerçekleştiğine ilişkin bildirim KAP'ta yayımlandığı haftayı izleyen haftanın ilk iş günü geçerli olacak şekilde endeks kapsamından çıkarılır, yeni üretim/faaliyet/idare merkezine ait endeks kapsamına alınır.
- 7.10. BIST Şehir Endeksi kapsamında yer almayan şirketin faaliyet konusu değişikliği nedeniyle yeni faaliyet konusu BIST Şehir endeksleri kapsamına girerse şirketin payları, yeni faaliyetlerinin fiilen başladığına ilişkin bildirim KAP'ta yayımlandığı haftayı izleyen haftanın ilk iş günü geçerli olacak şekilde endeks kapsamına alınır.
- 7.11. BIST Kurumsal Yönetim Endeksi kapsamındaki paylar,
- a) KAP'ta yayımlanan yeni derecelendirme notunun asgari derecelendirme notundan düşük olması,
 - b) Derecelendirme sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona erdiğinin KAP'ta yayımlanması,
 - c) Derecelendirme kuruluşunun Sermaye Piyasası Kurulu'nun "Derecelendirme Kuruluşları Listesi"nden çıkarıldığının KAP'ta yayımlanması,
 - ç) Derecelendirme kuruluşunun bağımsızlığının ortadan kalktığının KAP'ta yayımlanması,
- durumlarında ilgili bildirim KAP'ta yayımlandığı günü,
- d) Derecelendirme notunun, verildiği tarihten sonraki 1 yıllık dönem sonuna kadar yenilendiğine ilişkin bildirim KAP'ta yayımlanmaması,

- e) Derecelendirme sözleşmesinin yenilendiğine ilişkin bildirimin, söz konusu sözleşmenin süresinin bitiş tarihine kadar KAP'ta yayımlanmaması

durumlarında 1 yıllık dönemin bittiğı gün veya derecelendirme sözleşmesinin sona erme tarihini

takip eden iş günü geçerli olacak şekilde endeks kapsamından çıkarılır. Söz konusu nedenlerin ortadan kalkmasıyla birlikte KAP'ta yayımlanan yeni derecelendirme notu asgari derecelendirme notundan yüksekse, yeni notun KAP'ta yayımlandığı gün takip eden iş günü geçerli olacak şekilde söz konusu paylar endeks kapsamına alınır.

- 7.12. Payları BIST 30, BIST 50, BIST 100, BIST 10 Banka veya BIST Temettü 25 Endeksi kapsamında olan iki veya daha fazla şirketin birleşmesi veya devri sonucunda ortaya çıkan şirketin payları endeks kapsamı içinde kalır ve eksilen şirket/şirketler, birleşme veya devre ilişkin payların dağıtılmasına başlandığı gün geçerli olacak şekilde yedeklerden tamamlanır.
- 7.13. Payları BIST 30, BIST 50, BIST 100 veya BIST 10 Banka Endeksi kapsamında olan bir şirket, kapsamda olmayan bir şirketi devir alır veya kapsamda olmayan bir şirkete devir olursa ortaya çıkan yeni şirketin yer alacağı pazara bakılır. Ortaya çıkan yeni şirket Ulusal Pazar veya Kurumsal Ürünler Pazarı'nda yer alırsa endeks kapsamında kalır, Ulusal Pazar veya Kurumsal Ürünler Pazarı'nda yer almazsa, devrolan şirket ortaklarına payların dağıtılmasına başlandığı gün geçerli olacak şekilde endekslerden çıkarılarak yerine yedek paylar alınır.
- 7.14. Payları BIST Kurumsal Yönetim Endeksi kapsamında olan bir şirket başka bir şirketi veya şirketleri devir alırsa endeks kapsamında kalmaya devam eder.
- 7.15. Payları BIST Kurumsal Yönetim Endeksi kapsamında olan bir şirket, kapsamda olmayan bir şirket tarafından devir alınırsa, devrolan şirket ortaklarına payların dağıtılmasına başlandığı gün geçerli olacak şekilde endeksten çıkarılır.
- 7.16. Payları Şehir Endeksi kapsamında olan şirketlerin birleşme ve devralmalarında, birleşme sonrası oluşan yeni şirket veya devralan şirketin durumu yeniden değerlendirilir.
- 7.17. Payları BIST 30, BIST 50, BIST 100 veya BIST 10 Banka Endeksi kapsamında olan bir şirket iki veya daha fazla şirkete bölünüyorsa, ortaya çıkan şirketlerden fiili dolaşımda bulunan kısmının piyasa değeri en büyük olan şirket endeks dönemi sonuna kadar endeks kapsamında kalır.
- 7.18. BIST Temettü ve BIST Temettü 25 Endeksi kapsamında olan bir şirket, kapsamda olmayan bir şirketi devir alır veya kapsamda olmayan bir şirkete devir olursa ortaya çıkan yeni şirketin yer alacağı pazara bakılır. Ortaya çıkan yeni şirket Ulusal Pazar, İkinci Ulusal Pazar veya Kurumsal Ürünler Pazarı'nda yer alırsa endeks kapsamında kalır, Ulusal Pazar, İkinci Ulusal Pazar veya Kurumsal Ürünler Pazarı'nda yer almazsa, devrolan şirket ortaklarına payların dağıtılmasına başlandığı gün geçerli olacak şekilde endekslerden çıkarılır. BIST Temettü 25 Endeksinde, çıkarılan payın yerine yedek pay alınır.

- 7.19. BIST Halka Arz Endeksi kapsamında olan bir şirket, işlem görmeye başladığı tarihi takip eden 25. ayın ilk iş günü geçerli olacak şekilde endeksten çıkarılır.
- 7.20. Payları BIST Halka Arz Endeksi kapsamında olan bir şirket başka bir şirketi veya şirketleri devir alırsa endeks kapsamında kalmaya devam eder.
- 7.21. Payları BIST Halka Arz Endeksi kapsamında olan bir şirket, kapsamda olmayan bir şirket tarafından devir alınırsa, devrolan şirket ortaklarına payların dağıtılmasına başlandığı gün geçerli olacak şekilde endeksten çıkarılır.
- 7.22. Payları BIST KOBİ Sanayi Endeksi kapsamında olan şirketlerin birleşme ve devralmalarında, birleşme sonrası oluşan yeni şirket veya devralan şirketin durumu yeniden değerlendirilir.

8. BÖLÜM: ENDEKSLERİN TAKİP VE YÖNETİMİ

- 8.1. Endekslerin sürekliliğinin sağlanmasına yönelik işlemler Endeks ve Veri Bölümü tarafından yapılır.
- 8.2. Dönemsel değişiklikler kapsamında, endekslerde ve yedek listelerde yer alacak paylar periyodik olarak Endeks ve Veri Bölümü tarafından belirlenir ve Borsa İstanbul Genel Müdürlük onayına sunulur.
- 8.3. BIST Pay Endeksleri Temel Kuralları kapsamında düzenlenmemiş her konuda yapılacak uygulama Borsa İstanbul Genel Müdürlüğü tarafından belirlenir ve duyurulur.